

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου

(Γυμνασιακός Κύκλος)

2ο Έτος: Α΄ Έτος

Ομάδα Αναλυτικού Προγράμματος Λογοτεχνίας

Θεοδόσης Πυλαρινός, Ομότιμος Καθηγητής του Ιόνιου Πανεπιστημίου, Ακαδημαϊκός Επόπτης

Δρ Λεωνίδα Γαλάζης, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων, Υπεύθυνος Ο.Α.Π.

Ζωή Οδυσσέως-Πολυδώρου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων, Συνυπεύθυνη Ο.Α.Π.

Ελένη Κτίστη, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων, Συνυπεύθυνη Ο.Α.Π.

Δρ Μαρία Χαμάλη, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Ευτυχία Γεωργίου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Σαλώμη Χατζηγεοφύτου, Λειτουργός Π.Ι., Α.Π. Λογοτεχνίας

Σημείωση: Το παρόν Α.Π. βασίζεται στα ισχύοντα Α.Π. Λογοτεχνίας Α΄ και Β΄ Γυμνασίου (από όπου αντλούνται αυτούσια παραθέματα), με τις αναγκαίες αναπροσαρμογές και τροποποιήσεις.

Απρίλιος 2019

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Περιεχόμενα

1. Σκοποί του μαθήματος της Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Γυμνασιακός Κύκλος)	2
1.1. Γενικός σκοπός	2
1.2. Επιμέρους σκοποί	2
2. Μεθοδολογικές Εισηγήσεις	3-5
2.1. Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας	3
2.2. Διαφοροποιημένη διδασκαλία	3-4
2.3. Μέθοδοι διδασκαλίας και τρόποι οργάνωσης της τάξης	4-5
3. Εισαγωγή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Γυμνασιακός Κύκλος)	6-7
4. Ενδεικτικός Προγραμματισμός – Αντιστοίχιση με Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας	8-21
4.1. Α΄ Τετράμηνο	8-16
4.2. Β΄ Τετράμηνο	17-21
5. Αξιολόγηση	22
5.1. Σκοπός της αξιολόγησης	22
5.2. Μορφές αξιολόγησης	22
5.2.1. Αρχική αξιολόγηση	22
5.2.2. Διαμορφωτική αξιολόγηση	22-23
5.2.3. Τελική αξιολόγηση	23
5.3. Τεχνικές αξιολόγησης	23

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

1. Σκοποί του μαθήματος Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Γυμνασιακός Κύκλος)

1.1 Γενικός σκοπός

Γενικός σκοπός του μαθήματος της Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Γυμνασιακός Κύκλος) είναι η απόκτηση ενός επαρκούς σώματος γνώσεων γύρω από τη λογοτεχνική παραγωγή, η διαμόρφωση αξιών – στάσεων – συμπεριφορών μέσα από την επαφή με λογοτεχνικά κείμενα και η απόκτηση των βασικών δεξιοτήτων του εγγράμμου ανθρώπου του 21^{ου} αιώνα.

1.2 Επιμέρους σκοποί¹

Η διδασκαλία του μαθήματος της Λογοτεχνίας εδράζεται σε τρεις άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά στο γνωστικό περιεχόμενο που στοχεύει στην απόκτηση ενός επαρκούς σώματος γνώσεων γύρω από τη λογοτεχνική παραγωγή και που αποσκοπεί ειδικότερα στην κατανόηση των ιδιαίτερων τρόπων, με τους οποίους η λογοτεχνία επεξεργάζεται και ανασυγκροτεί την πραγματικότητα, στη γλωσσική-αισθητική αγωγή των μαθητών, στην απόκτηση σφαιρικής γνώσης διά μέσου του «διαλόγου» της λογοτεχνίας με άλλες μορφές τέχνης και άλλα γνωστικά αντικείμενα (διαθεματικότητα) και στην καλλιέργεια σταθερής αναγνωστικής σχέσης με τη λογοτεχνία και εκτός σχολικού περιβάλλοντος. Ο δεύτερος άξονας αφορά στο αξιακό περιεχόμενο, με βάση το οποίο διαμορφώνονται αξίες, στάσεις και συμπεριφορές μέσα από την επαφή με λογοτεχνικά κείμενα, ώστε οι μαθητές να ευαισθητοποιούνται απέναντι στην πολιτισμική τους κληρονομιά, να προτρέπονται στην προάσπιση θεμελιωδών αξιών και του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου (ελευθερία, δικαιοσύνη, δημοκρατία, αλληλεγγύη, σεβασμός της ετερότητας, κοινωνική υπευθυνότητα, αγωνιστικότητα κ.ά.), να καλλιεργούν το αισθητικό τους κριτήριο και να αξιοποιούν τον ελεύθερό τους χρόνο με δημιουργικές δραστηριότητες. Τέλος, ο τρίτος άξονας αφορά στην απόκτηση δεξιοτήτων που συντελούν στην καλλιέργεια γενικότερων ικανοτήτων, όπως η αναλυτική και συνθετική σκέψη, η δημιουργική φαντασία, η κριτική ικανότητα και διαχείριση της γνώσης, καθώς και η αναγνώριση της ύπαρξης ποικίλων οπτικών γωνιών.

Ειδικότερα για το μάθημα της Λογοτεχνίας που διδάσκεται στα πλαίσια του Εσπερινού Σχολείου (Γυμνασιακός Κύκλος), είναι θεμελιώδεις οι μαθητές/-τριες να κατανοούν τα λογοτεχνικά κείμενα και να τα προσλαμβάνουν ψυχοσυναισθηματικά, μέσω βιωματικών προσεγγίσεων. Είναι

¹ Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, «Γενικοί σκοποί του μαθήματος της Λογοτεχνίας»
<http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/logotechnia/analytiko-programma>

ιδιαίτερα σημαντικό να αντλούν βασικές πληροφορίες από αυτά τα κείμενα, να εντοπίζουν σημαντικές ιδέες και να τα ερμηνεύουν με βάση τις προσωπικές τους εμπειρίες που πηγάζουν από την καθημερινότητα και την κοινωνική πραγματικότητα.

2. Μεθοδολογικές Εισηγήσεις

2.1 Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας

Ο/Η εκπαιδευτικός αναμένεται να καλύψει όλους τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας, επιλέγοντας τους κατάλληλους κάθε φορά για το μάθημα, με ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή αυτών των Δεικτών, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των μαθητών/-τριών του/της.

2.2 Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Ο/Η εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τι διδάσκει αλλά και ποιους διδάσκει. Πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά το Αναλυτικό Πρόγραμμα, να έχει ευελιξία, προσαρμοστικότητα ανάλογα με τις μαθησιακές ανάγκες, τις δυνατότητες, τις ικανότητες, τις κλίσεις, τα talέντα, τα ειδικά (επαγγελματικά) ενδιαφέροντα και τις δυσκολίες των μαθητών του/της, και να οργανώνει έγκαιρα το διδακτικό του υλικό, ώστε να εφαρμόζει διαφοροποιημένη/εξατομικευμένη διδασκαλία, ανάλογα με τον βαθμό ετοιμότητας κάθε μαθητή/-τριας, το ενδιαφέρον που επιδεικνύει (έλξη, περιέργεια, επαγγελματικές επιλογές και στόχοι) και τον μαθησιακό του χαρακτήρα (τον τρόπο, με τον οποίο μαθαίνει).

Η διαφοροποιημένη διδασκαλία στοχεύει στο σύνολο της τάξης, καθώς και σε κάθε μαθητή/-τρια ξεχωριστά, και η αποτελεσματική εφαρμογή της δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές/-τριες να αναπτυχθούν σε προσωπικό επίπεδο, κατακτώντας ένα βασικό σώμα γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Οι βασικές αρχές εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας είναι:

- Επικέντρωση στα ουσιώδη
- Διαφοροποίηση του περιεχομένου
(θεματική ενότητα, στρατηγικές προσέγγισης, έννοιες, χρήση πολλαπλών κειμένων, χρήση ποικίλων υλικών)
- Διαφοροποίηση της διαδικασίας
(διαφοροποιημένες δραστηριότητες, προσαρμοσμένες στο περιεχόμενο κάθε θεματικής ενότητας)
- Διαφοροποίηση του αποτελέσματος
(αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσω της ποικιλίας των εργασιών που ανατίθενται)
- Ανταπόκριση στη διαφορετικότητα των μαθητών/-τριών
(απαιτείται γνώση του μαθησιακού προφίλ κάθε μαθητή/-τριας)
- Ευέλικτη εργασία στην τάξη
- Ποικιλία στο είδος των εργασιών που ανατίθενται κατ' οίκον, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών

- Ανάπτυξη στενής συνεργασίας ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και στους μαθητές/-τριες
- Προώθηση τόσο της ομαδικής όσο και της ατομικής εργασίας
- Εφαρμογή πολλαπλών μορφών αξιολόγησης
- Συνεχής αξιολόγηση των αναγκών των μαθητών/-τριών

Οι πιο πάνω αρχές μπορούν να εφαρμοστούν στο μάθημα της Λογοτεχνίας. Ο/Η εκπαιδευτικός εστιάζει στην κατανόηση του λογοτεχνικού κειμένου και οργανώνει τις πληροφορίες, κατασκευάζοντας νοηματικούς χάρτες, ιστούς, δενδροδιαγράμματα, εννοιογράμματα και σχεδιαγράμματα, όπου αυτό χρειάζεται, ώστε να απευθύνεται στα διαφορετικά μαθησιακά γνωρίσματα των μαθητών/-τριών.

2.3 Μέθοδοι διδασκαλίας και τρόποι οργάνωσης της τάξης

Ο/Η εκπαιδευτικός εφαρμόζει ποικίλες μεθόδους διδασκαλίας και τρόπους οργάνωσης της τάξης, ανάλογα με τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας που επιθυμεί να καλύψει. Ενδεικτικά προτείνονται τα εξής:

- Βιωματική μάθηση: Οι μαθητές/-τριες οικειοποιούνται τη γνώση μέσω της εμπειρίας που αποκτούν κατά τη διαδικασία της μάθησης. Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο συσχετισμός της μαθησιακής διαδικασίας με την καθημερινή ζωή των μαθητών/-τριών και την κοινωνική πραγματικότητα. Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν καλύτερα μέσω της παρατήρησης, της εμπειρίας και της εμπλοκής στη διαδικασία της μάθησης, με αποτέλεσμα να αναδεικνύονται τα ενδιαφέροντά τους, να τονώνεται η αυτοεκτίμησή τους και να κατακτούν τη γνώση. Στο μάθημα της λογοτεχνίας (και ειδικότερα στη συγκεκριμένη τάξη του Εσπερινού Σχολείου, για την οποία προορίζεται το παρόν Περίγραμμα Περιεχομένου Α.Π.) η βιωματική μάθηση μπορεί να εφαρμοστεί σε σχέση με τις θεματικές ενότητες *Ανθρώπινες σχέσεις – Ανθρώπινοι χαρακτήρες, Το ταξίδι στη λογοτεχνία*, οι οποίες επιλέχθηκαν με κύριο κριτήριο τη δυνατότητα συσχέτισης με τις εμπειρίες και τα βιώματα των μαθητών/-τριών.
- Συνεργατική μάθηση: Οι μαθητές/-τριες εργάζονται από κοινού και ο κάθε ένας/η κάθε μία συμμετέχει ενεργά σε μία συνεργατική δραστηριότητα που έχει προσδιοριστεί με ακρίβεια. Ο/Η εκπαιδευτικός έχει καθοδηγητικό ρόλο και επεμβαίνει όπου κρίνεται απαραίτητο. Ο συγκεκριμένος τρόπος οργάνωσης της διδασκαλίας μπορεί να εφαρμοστεί στο μάθημα της Λογοτεχνίας, στην περίπτωση που οι δραστηριότητες είναι δημιουργικές και απλές, ώστε όλοι οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να συμμετέχουν παραγωγικά (π.χ. διανομή ρόλων/συζήτηση σκηνοθετικών οδηγιών, στην περίπτωση δραματοποίησης ενός λογοτεχνικού κειμένου που επεξεργάστηκαν στη Λογοτεχνία, ανάγνωση με ρόλους, ζωγραφική αναπαράσταση ή ερμηνεία ζωγραφικού πίνακα/φωτογραφίας, δημιουργική γραφή, ανάγνωση λογοτεχνικού κειμένου με ύφος, διερεύνηση ενός θέματος μέσα από τον κινηματογράφο και γενικότερα συσχέτιση των κειμένων –όπου προσφέρεται– με μια μορφή τέχνης).
- Διερευνητική μέθοδος: Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν σε ένα ερώτημα υπό μορφή προβλήματος και, για να το πράξουν, σχεδιάζουν, με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού, την προσέγγιση που θα ακολουθήσουν. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να εφαρμόσει τη συγκεκριμένη μέθοδο διδασκαλίας, αξιοποιώντας ερωτήματα που οι ίδιοι οι μαθητές/-τριες θέτουν κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας των προτεινόμενων θεματικών ενοτήτων,

οι οποίες και σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα και τα βιώματά τους. Η διερευνητική μέθοδος μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά, μαζί με τις άλλες μεθόδους διδασκαλίας, και κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της οι μαθητές/-τριες μπορούν, αν κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο, να χρησιμοποιήσουν τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, τόσο κατά τη διαδικασία έρευνας όσο και κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των εργασιών.

- **Αυτόνομη μάθηση:** Οι μαθητές/-τριες αναλαμβάνουν σε μεγάλο βαθμό την ευθύνη της μάθησής τους, θέτοντας προσωπικούς στόχους και επιλέγοντας τις κατάλληλες στρατηγικές. Λόγω της δυσκολίας που ενδεχομένως χαρακτηρίζει τον συγκεκριμένο τρόπο μάθησης (περιορισμένος ελεύθερος χρόνος των μαθητών/-τριών του Εσπερινού Σχολείου), προτείνεται να αναθέτει ο/η εκπαιδευτικός πολύ μικρές δραστηριότητες, τις οποίες θα μπορούν οι μαθητές/-τριες να διεκπεραιώνουν χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τον μαθησιακό χαρακτήρα των μαθητών/-τριών και τα ενδιαφέροντά τους. Η αυτόνομη μάθηση μπορεί να συσχετιστεί με τα ειδικά επαγγελματικά ενδιαφέροντα και τους στόχους κάθε μαθητή/-τριας. Ο στόχος εφαρμογής της συγκεκριμένης μορφής μάθησης είναι η σταδιακή αυτονόμηση του/της μαθητή/-τριας.²

Από τις προτεινόμενες διδακτικές πρακτικές και μεθόδους διδασκαλίας επιλέγονται από τον/την εκπαιδευτικό μόνο εκείνες που κρίνονται κατάλληλες για τους συγκεκριμένους μαθητές/-τριες που έχουν να διδάξουν.

² Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αντλήσει χρήσιμο υλικό και διδακτικές προτάσεις α) από το «Ευρετήριο των Ψηφιακών Πόρων και Εργαλείων του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για τα Γλωσσικά Μαθήματα»: <http://www.greek-language.gr/greekLang/portal/blog/archive/2017/11/16/8249.html> και β) από το διαδικτυακό περιβάλλον «Πρωτέας»: <http://proteas.greek.language.gr/>

3. Εισαγωγή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Γυμνασιακός Κύκλος)

Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Γυμνασιακός Κύκλος) η ύλη αναδομείται με βάση συγκεκριμένες θεματικές ενότητες και προτείνεται τόσο ο συνδυασμός με διακειμενικές και, όπου είναι δυνατόν, και με διαθεματικές προσεγγίσεις, όσο και η αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και άλλου εποπτικού υλικού. Πιο συγκεκριμένα:

1. Η αρχή της συνεξέτασης μορφής-περιεχομένου διέπει κάθε μάθημα Λογοτεχνίας σε όλες τις φάσεις του, από την πρόκληση ενδιαφέροντος έως την αξιολόγηση, προφορική και γραπτή. Για τον σκοπό αυτό ο διδάσκων/η διδάσκουσα δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε ερωτήσεις και δραστηριότητες που προωθούν την υλοποίηση της πιο πάνω αρχής και ασκεί τους μαθητές/-τριες τόσο στην αξιοποίηση του σχολικού *Λεξικού λογοτεχνικών όρων* όσο και στη χρήση των όρων αυτών στον προφορικό και στον γραπτό λόγο.
2. Στο επίκεντρο της διδασκαλίας και της αξιολόγησης, και με οδηγό τους σχετικούς δείκτες, τοποθετείται ο λογοτεχνικός γραμματισμός, όχι ως διδασκαλία θεωρίας της λογοτεχνίας ερήμην των κειμένων, αλλά πάντοτε σε συνάρτηση με τα εκάστοτε κείμενα και με στόχο την ανάδειξη της λογοτεχνικότητάς τους. Απώτερος σκοπός της διδασκαλίας στοιχείων λογοτεχνικού γραμματισμού είναι να καταστούν, σταδιακά, οι μαθητές και οι μαθήτριες επαρκείς αναγνώστες της λογοτεχνίας.
3. Οι δύο πιο πάνω αρχές διδασκαλίας δεν αναιρούν τον ανθρωποκεντρικό και αξιακό χαρακτήρα του μαθήματος. Συνεπώς, πρέπει να εφαρμόζονται χωρίς ακρότητες και υπερβολές, ώστε να μην υποβαθμίζεται το αξιακό περιεχόμενο των λογοτεχνικών κειμένων.
4. Στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του Αναλυτικού Προγράμματος, που ακολουθεί, δίνονται τα κείμενα που προτείνονται για συστηματική διδασκαλία, μαζί με τους αντίστοιχους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας, και τον διαθέσιμο χρόνο σε διδακτικές περιόδους, καθώς και συνακόλουθες προτάσεις διακειμενικής και διαθεματικής ανάγνωσης, που δεν εξαντλούν ασφαλώς το εύρος των διαθέσιμων αναφορών και ερμηνευτικών προτάσεων των κειμένων. Πιο συγκεκριμένα, διδάσκονται συστηματικά τα προβλεπόμενα από το Αναλυτικό Πρόγραμμα κείμενα και επιλέγονται από τα προτεινόμενα για συνανάγνωση κείμενα, κατά την κρίση των εκπαιδευτικών, όσα προσφέρονται για τους μαθητές/-τριές τους. Τα επιλεγμένα για συνανάγνωση κείμενα καταγράφονται από κάθε φιλόλογο και υποβάλλονται με γραπτό σημείωμα στον ΣΒΔ προς το τέλος κάθε τετραμήνου, για να διασφαλίζεται με απόλυτη βεβαιότητα ότι το άγνωστο λογοτεχνικό κείμενο που θα επιλεγεί για τις εξετάσεις είναι όντως αδιάδακτο για όλους τους μαθητές της σχολικής μονάδας. Αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν σε διάφορες φάσεις της διδασκαλίας του βασικού κειμένου, χωρίς ωστόσο η χρονική διάρκεια της αξιοποίησής τους στην τάξη να είναι δυσανάλογα μεγάλη σε σύγκριση με τον χρόνο διδασκαλίας του πρώτου. Από την άλλη, είναι σημαντικό να προσεχθεί ότι η συνανάγνωση των κειμένων δεν ενδείκνυται να υποβαθμίζεται ως σύντομη κατακλείδα του μαθήματος, αλλά πρέπει να εντάσσεται λειτουργικά σε αυτό και κατά διαστήματα να αξιολογείται,

δεδομένου ότι η εξέταση των μαθητών σε αδιδακτο λογοτεχνικό κείμενο, για σύγκριση με το διδαγμένο, εισάγεται στα διαγωνίσματα και στα εξεταστικά δοκίμια Λογοτεχνίας του Εσπερινού Σχολείου (Γυμνασιακός Κύκλος).

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- ✿ *Ο λόγος ανάγκη της ψυχής* (Β΄ Έκδοση), *Κείμενα Λογοτεχνίας Β΄ Γυμνασίου*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, 2014 = Λ.Α.Ψ., Β΄
- ✿ *Ο Λόγος ανάγκη της ψυχής: βιβλίο εκπαιδευτικού* (Β΄ Έκδοση), *Κείμενα Λογοτεχνίας Β΄ Γυμνασίου*, Λευκωσία, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, 2013: http://archeia.moec.gov.cy/sm/13/eniaio_vivlio_ekpaideftikou_b_gymn.pdf
- ✿ *Λεξικό λογοτεχνικών όρων*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2004 = Λ.Α.Ο.
- ✿ *Δημιουργική Γραφή*, Οδηγίες Πλεύσεως, Υ.Α.Π., Λευκωσία 2012

ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΥΛΗΣ (25 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

- ✚ Σημείωση 1: Στη στήλη ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ σημειώνονται τα κείμενα που προορίζονται για συστηματική διδασκαλία, είναι δηλαδή διδακτέα και εξεταστέα.
- ✚ Σημείωση 2: Στις στήλες ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ και ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ σημειώνονται οι αντίστοιχοι που καλούνται να καλύψουν οι εκπαιδευτικοί για κάθε κείμενο. Νοείται ότι οι Γενικοί Δείκτες Λογοτεχνικού Γραμματισμού 18-25³ υλοποιούνται σπειροειδώς και σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.
- ✚ Σημείωση 3: Στη στήλη ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ προτείνονται κείμενα που μπορούν να αξιοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί, ο καθένας/η κάθε μία κατά την κρίση του/της και με δυνατότητα ατομικής επιλογής, στο πλαίσιο της διακειμενικότητας και της συνανάγνωσης-συνεξέτασης των κειμένων, καθώς επίσης των μικρών εργασιών τύπου project, ανάλογα με τον διαθέσιμο διδακτικό χρόνο, τα ενδιαφέροντα και το επίπεδο των μαθητών/-τριών τους.
- ✚ Σημείωση 4: Οι περίοδοι που σημειώνονται στην τελευταία στήλη (ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ) είναι ενδεικτικές.
- ✚ Σημείωση 5: Οι συστηματικές συναναγνώσεις/συνεξετάσεις καθορίζονται σε δύο (2) το πρώτο τετράμηνο και μία (1) το δεύτερο τετράμηνο: συνολικά τρεις (3).

³ Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας Γυμνασίου: <http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/logotechnia/analytiko-programma>

4. Ενδεικτικός Προγραμματισμός – Αντιστοίχιση με Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας

4.1 Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (13 ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Αντώνης Σουρούνης, <i>Το μονοπάτι στη θάλασσα</i> (απόσπασμα), Λ.Α.Ψ. Β΄, σ. 157.</p>	<p>Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> είδη πεζογραφικών κειμένων με βάση το θέμα και την πλοκή («επιστημονική φαντασία», «εφηβικό μυθιστόρημα», «αστυνομικό διήγημα») άλλα είδη αφηγήσεων: χρονικά, μαρτυρίες, ημερολόγια, (αυτο)βιογραφίες, με βάση τα εσωτερικά γνωρίσματα και την εποχή, στην οποία γράφτηκαν 		2
	<p>Να επισημαίνουν τους τρόπους, με τους οποίους εκφράζεται το χιούμορ στη λογοτεχνία και να αντιλαμβάνονται με ποιον τρόπο το στοιχείο του «κωμικού» υπονομεύει ή/και ανατρέπει τη συμβατική όψη των πραγμάτων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> τρόποι έκφρασης του χιούμορ στη λογοτεχνία (λογοπαίγνια, διφορούμενα μηνύματα, παρηχήσεις, επαναλήψεις, άλλα γλωσσικά παιχνίδια) και η λειτουργία τους 		
	<p>Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου.</p>	<ul style="list-style-type: none"> τα γραμματικά πρόσωπα της αφηγηματικής γλώσσας: το <i>εγώ</i> του αφηγητή, το <i>εσύ</i> του αποδέκτη, το <i>πρόσωπο</i>, για το οποίο γίνεται λόγος τα «δομικά στοιχεία» του αφηγηματικού κόσμου: <i>ιστορία</i>, <i>πλοκή</i>, <i>επεισόδια</i> (της «δράσης»), <i>μοτίβα</i> που χαρακτηρίζουν το ποιόν και τη δράση των ηρώων 		

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ – Α' ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ**

2019-
2020

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Α. Σουρούνης, <i>Το μονοπάτι στη θάλασσα</i> (απόσπασμα) (συνέχεια)	Να αναγνωρίζουν το <i>αντικείμενο του αφηγείσθαι</i> –το <i>πρόσωπο</i> και το <i>πράγμα</i> – που καθορίζει και τον τύπο της αφήγησης.	<ul style="list-style-type: none"> • διάκριση του προσώπου, για το οποίο γίνεται λόγος στα κείμενα: πρωτοπρόσωπη αφήγηση («ομοδιηγητική» ή «αυτοδιηγητική»), τριτοπρόσωπη αφήγηση («ετεροδιηγητική») • διάκριση, αντιστοίχως, του πράγματος που αποτελεί αντικείμενο της αφήγησης: αφήγηση γεγονότων ή αφήγηση σκέψεων-συναισθημάτων 		
	Να ξεχωρίζουν τις βασικές λειτουργίες σε ένα αφηγηματικό κείμενο (ποιος «βλέπει», ποιος «μιλάει», τι «λέει», πώς το «λέει») και να είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους εστίασης και απόδοσης του λόγου των προσώπων και του περιεχομένου σε κάθε αφήγημα.	<ul style="list-style-type: none"> • εστίαση (ποιος «βλέπει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και συναφείς τρόποι εστίασης: «μηδενική» εστίαση (=παντογνώστης αφηγητής), «εσωτερική» εστίαση, πολλαπλή εστίαση • φωνή (ποιος «μιλάει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και τρόποι απόδοσης του λόγου: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος, ελεύθερος πλάγιος λόγος (ο λόγος του προσώπου ακούγεται <i>μέσω</i> του αφηγητή) • πώς αφηγείται γεγονότα ή εκφράζει σκέψεις και συναισθήματα (στη δεύτερη περίπτωση ο τύπος λόγου είναι, συχνά, ο εσωτερικός μονόλογος ή ο ελεύθερος πλάγιος λόγος) 		
	Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ανθρώπινους χαρακτήρες σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα.	<ul style="list-style-type: none"> • χαρακτήρες και ανθρώπινες σχέσεις σε λογοτεχνικά κείμενα με διαφορετική δυναμική των ανθρώπινων σχέσεων • θετικές και αρνητικές στάσεις που διέπουν τις ανθρώπινες σχέσεις: αλληλεγγύη, σεβασμός, βία, διακρίσεις, αλλοτρίωση, μοναξιά, περιθωριοποίηση • τα κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης 		

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ – Α΄ ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ**

**2019-
2020**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Α. Σουρούνης, <i>Το μονοπάτι στη θάλασσα</i> (απόσπασμα) (συνέχεια)		ζωής και τρόποι με τους οποίους αυτά συμβάλλουν στην εμπέδωση συνθηκών αλληλεγγύης και ισότητας μεταξύ όλων των ανθρώπων		
Βικτωρία Θεοδώρου, «Εγκώμιο», Λ.Α.Ψ. Β΄, σ. 172.	Να διακρίνουν την παραδοσιακή έμμετρη ποίηση από τη μοντέρνα ποίηση.	<ul style="list-style-type: none"> σύγκριση παραδοσιακών και μοντέρνων ποιημάτων, εντοπισμός βασικών διαφορών σε επίπεδο μορφής και εκφραστικών τρόπων: μέτρο – στροφές – ομοιοκαταληξία/ελεύθερος στίχος, λυρικό λεξιλόγιο/δραματικότητα, σύμβολα 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προτείνεται συνανάγνωση με το ποίημα του Σπύρου Τσακνιά, «Επίσκεψη», Λ.Α.Ψ. Β΄, σ. 171. ➤ Προτείνεται ακρόαση του τραγουδιού «Μαμά γερνάω», στίχοι: Λίνα Νικολακοπούλου, μουσική: Σταμάτης Κραουνάκης 	3
	Να αναγνωρίζουν στα ποιητικά κείμενα τη «φωνή που μιλάει».	<ul style="list-style-type: none"> παρουσίαση παραδειγμάτων στην ποίηση της «φωνής που μιλάει» ως «ποιητικού εγώ» ή «ποιητικού υποκειμένου» 		

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ – Α' ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ**

**2019-
2020**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Β. Θεοδώρου, «Εγκώμιο» (συνέχεια)	Να κατανοούν τη σημασία της ποιητικής λέξης και του ποιητικού λεξιλογίου και να αντιλαμβάνονται τον συγκινησιακό χαρακτήρα της ποίησης.	<ul style="list-style-type: none"> • η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία των λέξεων ως συμβόλων • το ποιητικό σύμβολο ως εμπλουτισμένο γλωσσικό σημείο με μεταφορικές σημασίες / συνυποδηλώσεις (πέρα από την κυριολεκτική) • η συγκινησιακή αλληλουχία των λέξεων, από την οποία προκύπτει το «νόημα» ενός ποιήματος 		
	Να αναγνωρίζουν τα βασικά σχήματα λόγου της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους.	<ul style="list-style-type: none"> • σχήματα λόγου: σημασιολογικά (παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, μετωνυμία, συνεκδοχή) και συντακτικά (παραλληλισμός, σχήμα χιαστό, σχήμα κύκλου, υπερβατό) 		
	Να αναπτύσσουν το αισθητικό και γλωσσικό τους κριτήριο, καθώς και συνδυαστική κριτική σκέψη.	<ul style="list-style-type: none"> • σύγκριση λογοτεχνικών κειμένων με άλλες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος) • ομοιότητες και διαφορές του «κώδικα» της λογοτεχνίας με άλλους σημειωτικούς κώδικες (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος) 		

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ – Α' ΕΤΟΣ)
 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

2019-
2020

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Β. Θεοδώρου, «Εγκώμιο» (συνέχεια)	Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ανθρώπινους χαρακτήρες σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα.	<ul style="list-style-type: none"> • χαρακτήρες και ανθρώπινες σχέσεις σε λογοτεχνικά κείμενα με διαφορετική δυναμική των ανθρώπινων σχέσεων • θετικές και αρνητικές στάσεις που διέπουν τις ανθρώπινες σχέσεις: αλληλεγγύη, σεβασμός, βία, διακρίσεις, αλλοτρίωση, μοναξιά, περιθωριοποίηση • τα κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης ζωής και τρόποι, με τους οποίους αυτά συμβάλλουν στην εμπέδωση συνθηκών αλληλεγγύης και ισότητας μεταξύ όλων των ανθρώπων 		
Άντον Τσέχοφ, «Ο χοντρός και ο λιγνός», Λ.Α.Ψ. Β', σ. 197.	Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων.	<ul style="list-style-type: none"> • είδη πεζογραφικών κειμένων με βάση το θέμα και την πλοκή («επιστημονική φαντασία», «εφηβικό μυθιστόρημα», «αστυνομικό διήγημα») • άλλα είδη αφηγήσεων: χρονικά, μαρτυρίες, ημερολόγια, (αυτο)βιογραφίες, με βάση τα εσωτερικά γνωρίσματα και την εποχή, στην οποία γράφτηκαν 	➤ Προτείνεται η συνανάγνωση με το πεζόμορφο ποίημα του Κ.Γ. Καρυωτάκη, «Κάθαρσις», Λ.Α.Ψ. Β', σ. 200.	4
	Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου.	<ul style="list-style-type: none"> • τα γραμματικά πρόσωπα της αφηγηματικής γλώσσας: το <i>εγώ</i> του αφηγητή, το <i>εσύ</i> του αποδέκτη, το <i>πρόσωπο</i>, για το οποίο γίνεται λόγος • τα «δομικά στοιχεία» του αφηγηματικού κόσμου: <i>ιστορία</i>, <i>πλοκή</i>, <i>επεισόδια</i> (της «δράσης»), <i>μοτίβα</i> που χαρακτηρίζουν το ποιόν και τη δράση των ηρώων 		

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ – Α΄ ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

2019-
2020

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Άντ. Τσέχοφ, «Ο χοντρός και ο λιγνός» (συνέχεια)	<p>Να επισημαίνουν τους τρόπους, με τους οποίους εκφράζεται το χιούμορ στη λογοτεχνία και να αντιλαμβάνονται πώς το στοιχείο του «κωμικού» υπονομεύει ή/και ανατρέπει τη συμβατική όψη των πραγμάτων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • τρόποι έκφρασης του χιούμορ στη λογοτεχνία (λογοπαίγνια, διαφορούμενα μηνύματα, παρηχήσεις, επαναλήψεις, άλλα γλωσσικά παιχνίδια) και η λειτουργία τους 		
	<p>Να αναγνωρίζουν το αντικείμενο του αφηγείσθαι –το πρόσωπο και το πράγμα– που καθορίζει και τον τύπο της αφήγησης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • διάκριση του προσώπου, για το οποίο γίνεται λόγος στα κείμενα: πρωτοπρόσωπη αφήγηση («ομοδιηγητική» ή «αυτοδιηγητική»), τρίτοπρόσωπη αφήγηση («ετεροδιηγητική») • διάκριση, αντιστοίχως, του πράγματος που αποτελεί αντικείμενο της αφήγησης: αφήγηση γεγονότων ή αφήγηση σκέψεων-συναισθημάτων 		
	<p>Να ξεχωρίζουν τις βασικές λειτουργίες σε ένα αφηγηματικό κείμενο (ποιος «βλέπει», ποιος «μιλάει», τι «λέει», πώς το «λέει») και να είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους εστίασης και απόδοσης του λόγου των προσώπων και του περιεχομένου σε κάθε αφήγημα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • εστίαση (ποιος «βλέπει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και συναφείς τρόποι εστίασης: «μηδενική» εστίαση (= παντογνώστης αφηγητής), «εσωτερική» εστίαση, πολλαπλή εστίαση • φωνή (ποιος «μιλάει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και τρόποι απόδοσης του λόγου: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος, ελεύθερος πλάγιος λόγος (ο λόγος του προσώπου ακούγεται μέσω του αφηγητή) • πώς αφηγείται γεγονότα ή εκφράζει σκέψεις και συναισθήματα (στη δεύτερη περίπτωση ο τύπος λόγου είναι, συχνά, ο εσωτερικός μονόλογος ή ο ελεύθερος πλάγιος λόγος) 		

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ – Α΄ ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

2019-
2020

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Αντ. Τσέχοφ, «Ο χοντρός και ο λιγνός» (συνέχεια)</p>	<p>Να εντοπίζουν στα κείμενα κώδικες αμφισημίας, όπως η παρωδία, η σάτιρα, η ειρωνεία, και να διακρίνουν με ποιον τρόπο ανατρέπουν το έκδηλο νόημα του κειμένου.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • διάκριση βασικών διαφορών: παρωδία (προϋποθέτει ένα λογοτεχνικό πρότυπο), σάτιρα (είναι συνήθως «επικαιρική» και μπορεί να έχει σαφή κοινωνική αιχμή), ειρωνεία (έχει διττή όψη, καθώς αποκαλύπτει την αντίθεση ανάμεσα στο είναι και το φαίνεσθαι, στα λόγια και τα έργα, στο πρόσωπο και το προσωπίο) • αναγνώριση και παρουσίαση των τρόπων αυτών σε λογοτεχνικά κείμενα όχι κατ' ανάγκη «χιουμοριστικά» • αντιπαραβολή με άλλες εξωλογοτεχνικές μορφές έκφρασης του κωμικού (εικαστικές τέχνες, θέατρο, μουσική, γκράφιτι) 		
	<p>Να αναπτύσσουν το αισθητικό και γλωσσικό τους κριτήριο, καθώς και συνδυαστική κριτική σκέψη.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • σύγκριση λογοτεχνικών κειμένων με άλλες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος) • ομοιότητες και διαφορές του «κώδικα» της λογοτεχνίας με άλλους σημειωτικούς κώδικες (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος) 		
	<p>Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ανθρώπινους χαρακτήρες σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • χαρακτήρες και ανθρώπινες σχέσεις σε λογοτεχνικά κείμενα με διαφορετική δυναμική των ανθρώπινων σχέσεων • θετικές και αρνητικές στάσεις που διέπουν τις ανθρώπινες σχέσεις: αλληλεγγύη, σεβασμός, βία, διακρίσεις, αλλοτρίωση, μοναξιά, περιθωριοποίηση • τα κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης ζωής και τρόποι, με τους οποίους αυτά 		

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ – Α΄ ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ**

**2019-
2020**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Άντ. Τσέχοφ, «Ο χοντρός και ο λιγνός» (συνέχεια)		συμβάλλουν στην εμπέδωση συνθηκών αλληλεγγύης και ισότητας μεταξύ όλων των ανθρώπων		
Δήμητρα Χ. Χριστοδούλου, «Για ένα παιδί που κοιμάται», Λ.Α.Ψ. Β΄, σ. 176.	Να αναγνωρίζουν στα ποιητικά κείμενα τη «φωνή που μιλάει».	<ul style="list-style-type: none"> παρουσίαση παραδειγμάτων στην ποίηση της «φωνής που μιλάει» ως «ποιητικού εγώ» ή «ποιητικού υποκειμένου» 	➤ Προτείνεται η παρακολούθηση της ταινίας «Hugo» σε σκηνοθεσία Martin Scorsese (2011)	2
	Να κατανοούν τη σημασία της ποιητικής λέξης και του ποιητικού λεξιλογίου και να αντιλαμβάνονται τον συγκινησιακό χαρακτήρα της ποίησης.	<ul style="list-style-type: none"> η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία των λέξεων ως συμβόλων το ποιητικό σύμβολο ως εμπλουτισμένο γλωσσικό σημείο με μεταφορικές σημασίες / συνυποδηλώσεις (πέρα από την κυριολεκτική) η συγκινησιακή αλληλουχία των λέξεων, από την οποία προκύπτει το «νόημα» ενός ποιήματος 		
	Να αναγνωρίζουν τα βασικά σχήματα λόγου της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους.	<ul style="list-style-type: none"> σχήματα λόγου: σημασιολογικά (παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, μετωνυμία, συνεκδοχή) και συντακτικά (παραλληλισμός, σχήμα χιαστό, σχήμα κύκλου, υπερβατό) 		

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ – Α' ΕΤΟΣ)
 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

2019-
2020

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Δήμ. Χ. Χριστοδούλου, «Για ένα παιδί που κοιμάται» (συνέχεια)	Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ανθρώπινους χαρακτήρες σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα.	<ul style="list-style-type: none"> • χαρακτήρες και ανθρώπινες σχέσεις σε λογοτεχνικά κείμενα με διαφορετική δυναμική των ανθρώπινων σχέσεων • θετικές και αρνητικές στάσεις που διέπουν τις ανθρώπινες σχέσεις: αλληλεγγύη, σεβασμός, βία, διακρίσεις, αλλοτρίωση, μοναξιά, περιθωριοποίηση • τα κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης ζωής και τρόποι, με τους οποίους αυτά συμβάλλουν στην εμπέδωση συνθηκών αλληλεγγύης και ισότητας μεταξύ όλων των ανθρώπων 		
	Να αναπτύσσουν συνείδηση ενεργού δημοκρατικού πολίτη.	<ul style="list-style-type: none"> • θεμελιώδεις αξίες και δικαιώματα του ανθρώπου (ελευθερία, ειρήνη, ισότητα, δικαιοσύνη), μέσα από λογοτεχνικά κείμενα, με απώτερο στόχο τη διαμόρφωση κοινωνικά υπεύθυνης στάσης και αγωνιστικής συμπεριφοράς 		
Επαναλήψεις – Διαγωνίσματα: 2 περίοδοι				

4.2 Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (12 ΠΕΡΙΟΔΟΙ)
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΑΔ/ΔΙΑΣ
Νίκος Δήμου, «Ο άνθρωπος που ετοίμαζε το αυτοκίνητό του», Λ.Α.Ψ. Β΄, σ. 129.	Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων.	<ul style="list-style-type: none"> είδη πεζογραφικών κειμένων με βάση το θέμα και την πλοκή («επιστημονική φαντασία», «εφηβικό μυθιστόρημα», «αστυνομικό διήγημα») άλλα είδη αφηγήσεων: χρονικά, μαρτυρίες, ημερολόγια, (αυτο)βιογραφίες, με βάση τα εσωτερικά γνωρίσματα και την εποχή, στην οποία γράφτηκαν 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προτείνεται συνανάγνωση με το ποίημα του Νίκου Καββαδία, «Mal du depart», Λ.Α.Ψ. Β΄, σ. 133 ➤ Προτείνεται ακρόαση του ως άνω μελοποιημένου ποιήματος του Νίκου Καββαδία ➤ Προτείνεται ακρόαση του τραγουδιού «Εκεί στον Νότο», στίχοι: Ισαάκ Σούσης, μουσική: Λαυρέντης Μαχαιρίτσας. 	4
	Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου.	<ul style="list-style-type: none"> τα γραμματικά πρόσωπα της αφηγηματικής γλώσσας: το <i>εγώ</i> του αφηγητή, το <i>εσύ</i> του αποδέκτη, το <i>πρόσωπο</i>, για το οποίο γίνεται λόγος τα «δομικά στοιχεία» του αφηγηματικού κόσμου: <i>ιστορία</i>, <i>πλοκή</i>, <i>επεισόδια</i> (της «δράσης»), <i>μοτίβα</i> που χαρακτηρίζουν το ποίον και τη δράση των ηρώων 		
	Να αναγνωρίζουν το <i>αντικείμενο του αφηγείσθαι</i> –το πρόσωπο και το πράγμα– που καθορίζει και τον τύπο της αφήγησης.	<ul style="list-style-type: none"> διάκριση του προσώπου, για το οποίο γίνεται λόγος στα κείμενα: πρωτοπρόσωπη αφήγηση («ομοδιηγητική» ή «αυτοδιηγητική»), τριτοπρόσωπη αφήγηση («ετεροδιηγητική») διάκριση, αντιστοίχως, του πράγματος που αποτελεί αντικείμενο της αφήγησης: αφήγηση γεγονότων ή αφήγηση σκέψεων-συναισθημάτων 		
	Να ξεχωρίζουν τις βασικές λειτουργίες σε ένα αφηγηματικό κείμενο (ποιος «βλέπει», ποιος «μιλάει», τι «λέει», πώς το «λέει») και να είναι σε θέση να	<ul style="list-style-type: none"> εστίαση (ποιος «βλέπει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και συναφείς τρόποι εστίασης: «μηδενική» εστίαση (= παντογνώστης 		

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ - Α' ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ**

**2019-
2020**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Ν. Δήμου, «Ο άνθρωπος που ετοίμαζε το αυτοκίνητό του» (συνέχεια)	διακρίνουν τους κύριους τρόπους εστίασης και απόδοσης του λόγου των προσώπων και του περιεχομένου σε κάθε αφήγημα.	αφηγητής), «εσωτερική» εστίαση, πολλαπλή εστίαση <ul style="list-style-type: none"> φωνή (ποιος «μιλάει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και τρόποι απόδοσης του λόγου: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος, ελεύθερος πλάγιος λόγος (ο λόγος του προσώπου ακούγεται <i>μέσω</i> του αφηγητή) πώς αφηγείται γεγονότα ή εκφράζει σκέψεις και συναισθήματα (στη δεύτερη περίπτωση ο τύπος λόγου είναι, συχνά, ο εσωτερικός μονόλογος ή ο ελεύθερος πλάγιος λόγος) 		
	Να αναπτύσσουν το αισθητικό και γλωσσικό τους κριτήριο, καθώς και συνδυαστική κριτική σκέψη.	<ul style="list-style-type: none"> σύγκριση λογοτεχνικών κειμένων με άλλες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος) ομοιότητες και διαφορές του «κώδικα» της λογοτεχνίας με άλλους σημειωτικούς κώδικες (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος) 		
Κ.Π. Καβάφης, «Ιθάκη», Λ.Α.Ψ. Β', σ. 135.	Να αναγνωρίζουν στα ποιητικά κείμενα τη «φωνή που μιλάει».	<ul style="list-style-type: none"> παρουσίαση παραδειγμάτων στην ποίηση της «φωνής που μιλάει» ως «ποιητικού εγώ» ή «ποιητικού υποκειμένου» 		3
	Να κατανοούν τη σημασία της ποιητικής λέξης και του ποιητικού λεξιλογίου και να αντιλαμβάνονται τον συγκινησιακό χαρακτήρα της ποίησης.	<ul style="list-style-type: none"> η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία των λέξεων ως συμβόλων το ποιητικό σύμβολο ως εμπλουτισμένο γλωσσικό σημείο με μεταφορικές σημασίες / συνυποδηλώσεις (πέρα από την κυριολεκτική) η συγκινησιακή αλληλουχία των λέξεων, από την οποία προκύπτει το «νόημα» ενός 		

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ - Α' ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ**

**2019-
2020**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Κ.Π. Καβάφης, «Ιθάκη» (συνέχεια)		ποιήματος	<p>➤ Προτείνεται να γίνει αναφορά στο θέμα της Ιθάκης και σε άλλα κείμενα ή άλλες μορφές τέχνης (Βλ. βιβλίο καθηγητή για συγκεκριμένες προτάσεις)</p>	
	Να αναγνωρίζουν τα βασικά σχήματα λόγου της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους.	<ul style="list-style-type: none"> • σχήματα λόγου: σημασιολογικά (παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, μετωνυμία, συνεκδοχή) και συντακτικά (παραλληλισμός, σχήμα χιαστό, σχήμα κύκλου, υπερβατό) 		
	Να μελετούν και να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο.	<ul style="list-style-type: none"> • παρουσίαση σύζευξης/σύγκλισης των λογοτεχνικών κειμένων, όχι μόνο μεταξύ τους αλλά και με άλλες μορφές τέχνης (π.χ. θέατρο, μουσική, εικαστικές τέχνες, κινηματογράφος) • αξιοποίηση γνώσεων από άλλα διδακτικά αντικείμενα (π.χ. την Ιστορία) για το ξεκλείδωμα των κειμένων 		
	Να αντιλαμβάνονται το ταξίδι ως λογοτεχνικό «τόπο» αυτογνωσίας και πολιτισμικής πραγματογνωσίας.	<ul style="list-style-type: none"> • παρουσίαση των πολλαπλών νοημάτων του ταξιδιού και, ιδίως, της συμβολικής του διάστασης στη λογοτεχνία 		
Θανάσης Βαλτινός, Συναξάρι Ανδρέα Κορδοπάτη, βιβλίο πρώτο, Αμερική (απόσπασμα), Λ.Α.Ψ. Β΄, σ. 100.	Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων.	<ul style="list-style-type: none"> • είδη πεζογραφικών κειμένων με βάση το θέμα και την πλοκή («επιστημονική φαντασία», «εφηβικό μυθιστόρημα», «αστυνομικό διήγημα») • άλλα είδη αφηγήσεων: χρονικά, μαρτυρίες, ημερολόγια, (αυτο)βιογραφίες, με βάση τα εσωτερικά γνωρίσματα και την εποχή, στην οποία γράφτηκαν 		3

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ - Α' ΕΤΟΣ)
 ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

2019-
2020

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Θ. Βαλτινός, <i>Συναξάρι Ανδρέα Κορδοπάτη, βιβλίο πρώτο, Αμερική (απόσπασμα) (συνέχεια)</i></p>	<p>Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου.</p>	<ul style="list-style-type: none"> τα γραμματικά πρόσωπα της αφηγηματικής γλώσσας: το <i>εγώ</i> του αφηγητή, το <i>εσύ</i> του αποδέκτη, το <i>πρόσωπο</i>, για το οποίο γίνεται λόγος τα «δομικά στοιχεία» του αφηγηματικού κόσμου: <i>ιστορία, πλοκή, επεισόδια</i> (της «δράσης»), <i>μοτίβα</i> που χαρακτηρίζουν το ποιόν και τη δράση των ηρώων 		
	<p>Να αναγνωρίζουν το <i>αντικείμενο του αφηγείσθαι</i> –το <i>πρόσωπο</i> και το <i>πράγμα</i>– που καθορίζει και τον τύπο της αφήγησης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> διάκριση του προσώπου, για το οποίο γίνεται λόγος στα κείμενα: πρωτοπρόσωπη αφήγηση («ομοδιηγητική» ή «αυτοδιηγητική»), τριτοπρόσωπη αφήγηση («ετεροδιηγητική») διάκριση, αντιστοίχως, του πράγματος που αποτελεί αντικείμενο της αφήγησης: αφήγηση γεγονότων ή αφήγηση σκέψεων-συναισθημάτων 		
	<p>Να ξεχωρίζουν τις βασικές λειτουργίες σε ένα αφηγηματικό κείμενο (ποιος «βλέπει», ποιος «μιλάει», τι «λέει», πώς το «λέει») και να είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους εστίασης και απόδοσης του λόγου των προσώπων και του περιεχομένου σε κάθε αφήγημα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> εστίαση (ποιος «βλέπει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και συναφείς τρόποι εστίασης: «μηδενική» εστίαση (=παντογνώστης αφηγητής), «εσωτερική» εστίαση, πολλαπλή εστίαση φωνή (ποιος «μιλάει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και τρόποι απόδοσης του λόγου: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος, ελεύθερος πλάγιος λόγος (ο λόγος του προσώπου ακούγεται <i>μέσω</i> του αφηγητή) πώς αφηγείται γεγονότα ή εκφράζει σκέψεις και συναισθήματα (στη δεύτερη περίπτωση ο τύπος λόγου είναι, συχνά, ο εσωτερικός μονόλογος ή ο ελεύθερος πλάγιος λόγος) 		

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 2^ο ΕΤΟΣ - Α' ΕΤΟΣ)
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ**

**2019-
2020**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Θ. Βάλτινός, Συναξάρι Ανδρέα Κορδοπάτη, βιβλίο πρώτο, Αμερική (απόσπασμα) (συνέχεια)	Να διακρίνουν ένα λογοτεχνικό κείμενο από άλλες μορφές/είδη λόγου και καλλιτεχνικής έκφρασης και να αντιλαμβάνονται ότι η λογοτεχνία είναι μια ιδιαίτερη «γλώσσα» με διαφορετικά επίπεδα σημασίας.	<ul style="list-style-type: none"> ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα σε λογοτεχνικά κείμενα και σε άλλα είδη κειμένων (δημοσιογραφικά κείμενα, ταξιδιωτικοί οδηγοί, κόμικς, λευκώματα, προσωπικό ημερολόγιο κ.ά.) 		
	Να μελετούν και να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο.	<ul style="list-style-type: none"> παρουσίαση σύζευξης/σύγκλισης των λογοτεχνικών κειμένων, όχι μόνο μεταξύ τους αλλά και με άλλες μορφές τέχνης (π.χ. θέατρο, μουσική, εικαστικές τέχνες, κινηματογράφος) αξιοποίηση γνώσεων από άλλα διδακτικά αντικείμενα (π.χ. την Ιστορία) για το ξεκλείδωμα των κειμένων 		
	Να αντιλαμβάνονται το ταξίδι ως λογοτεχνικό «τόπο» αυτογνωσίας και πολιτισμικής πραγματογνωσίας.	<ul style="list-style-type: none"> παρουσίαση των πολλαπλών νοημάτων του ταξιδιού και, ιδίως, της συμβολικής του διάστασης στη λογοτεχνία 		
Επαναλήψεις – Διαγωνίσματα: 2 περίοδοι				

5. Αξιολόγηση

5.1. Σκοπός της αξιολόγησης

Η αξιολόγηση του μαθητή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας του μαθήματος και αφορά σε εκείνες τις διαδικασίες που ακολουθούνται με στόχο την εκτίμηση της πορείας των μαθητών/-τριών, και κατά συνέπεια τη διαρκή βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Οι διαδικασίες που σχετίζονται με την αξιολόγηση εστιάζουν στην ενημέρωση των μαθητών/-τριών και των ίδιων των εκπαιδευτικών για το αποτέλεσμα της πορείας που ακολουθείται. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ο κάθε/η κάθε εκπαιδευτικός οδηγείται στον επανασχεδιασμό των πρακτικών που εφαρμόζει, με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας.

5.2 Μορφές αξιολόγησης

Ο/Η εκπαιδευτικός εφαρμόζει πολλαπλές μορφές αξιολόγησης, οι οποίες στοχεύουν στην ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αυτές οι μορφές είναι η αρχική (διαγνωστική) αξιολόγηση, η διαμορφωτική (συντρέχουσα) και η τελική.

5.2.1 Αρχική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί σε πρώτο στάδιο το επίπεδο ετοιμότητας των μαθητών/-τριών, προσδιορίζοντας τις ακριβείς μαθησιακές τους δυνατότητες και αδυναμίες, ώστε να είναι σε θέση να προσαρμόζει και να τροποποιεί τη διδασκαλία με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας, με βάση τη μαθησιακή ικανότητα κάθε μαθητή/-τριας. Πιο συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί το πρώτο λογοτεχνικό κείμενο που προτείνεται στο Α.Π. για να αξιολογήσει τους μαθητές/-τριες σε σχέση με την αναγνωστική αποκωδικοποίηση του συγκεκριμένου κειμένου, την κατανόηση και την ικανότητα αναδιήγησης του περιεχομένου, την ανάπτυξη προβληματισμού γύρω από το κεντρικό θέμα και τους επιμέρους θεματικούς άξονες, και την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου σε σχετική με το κείμενο θεματολογία.

5.2.2 Διαμορφωτική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στοχεύοντας στον συνεχή έλεγχο της πορείας του κάθε μαθητή και μαθήτριας, και προσαρμόζει τις τεχνικές που εφαρμόζει, ανάλογα με τα αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας που έχει επιλέξει κάθε φορά, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση και στην αισθητική απόλαυση ενός κειμένου, στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης με βάση το περιεχόμενο και στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου σχετικού με αυτό το περιεχόμενο και την καθημερινότητα των μαθητών/-τριών.

5.2.3 Τελική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί, όταν ολοκληρώνεται η εκπαιδευτική διαδικασία (π.χ. στο τέλος του μαθήματος, μετά την ολοκλήρωση μιας ενότητας), στοχεύοντας στην εκτίμηση του βαθμού επίτευξης των Δεικτών Επιτυχίας που έχουν προκαθοριστεί. **Η τελική αξιολόγηση περιλαμβάνει δύο (2) γραπτά ετησίως, ένα (1) για κάθε τετράμηνο.** Το αποτέλεσμα της τελικής αξιολόγησης οδηγεί τον/την εκπαιδευτικό σε μια ολοκληρωμένη εικόνα της προόδου των μαθητών/-τριών, και

καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να επιτυγχάνονται όλοι οι Δείκτες Επιτυχίας που έχουν επιλεγεί. Πιο συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός αναθέτει εργασίες που αξιολογούν τον βαθμό απόκτησης των δεξιοτήτων, της κατανόησης και αισθητικής απόλαυσης ενός κειμένου, της ανάπτυξης κριτικής σκέψης και της παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου σχετικού με το περιεχόμενο του κειμένου και την καθημερινή ζωή των μαθητών/-τριών. Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια, ώστε οι εργασίες να έχουν δημιουργικό χαρακτήρα, με βάση τη μαθησιακή ικανότητα και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών.

5.3 Τεχνικές αξιολόγησης

Κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ο/η εκπαιδευτικός εφαρμόζει πολλαπλές τεχνικές αξιολόγησης. Πέραν της προφορικής αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του μαθήματος, της ανάθεσης κατ' οίκον εργασιών και των γραπτών διαγωνισμάτων και τελικών εξετάσεων, ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί τους μαθητές/-τριες μέσω της καθημερινής διδασκαλίας στην τάξη και των εργασιών που αναθέτει. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε δημιουργικές εργασίες, οι οποίες σχετίζονται με ζητήματα της καθημερινής ζωής, καθώς επίσης και σε εργασίες που απευθύνονται σε μαθητές με διαφορετικούς τύπους νοημοσύνης, με έμφαση στον γλωσσικό, οπτικό/χωρικό, κιναισθητικό, διαπροσωπικό και μουσικό τύπο. Τέλος, δίνεται έμφαση στην αυτοαξιολόγηση των μαθητών, κατά την οποία οι μαθητές/-τριες καλούνται να προβληματιστούν για την πορεία και το αποτέλεσμα των εργασιών τους, να αναθεωρήσουν τους στόχους που έχουν θέσει και τα μέσα που χρησιμοποιούν, συμμετέχοντας πιο ενεργά στη όλη εκπαιδευτική διαδικασία.